

Statenvoorstel nr. PS/2015/830

Datum

11 november 2015

Inlichtingen bij

Tijs de Bree – PvdA Overijssel

e-mail tdebree@gmail.com

0614436210

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Nieuwe 'noabers' in Overijssel

Bijlagen

- I. Ontwerpbesluit nr. PS/2015/830 (bijgevoegd)
- II. Manifest "Nieuwe 'noabers' in Overijssel"; een Marktplaats voor initiatieven voor vluchtelingen

Samenvatting van het voorgestelde besluit

Tallose spontane, vrijwillige initiatieven in Overijssel tonen de bereidheid om vluchtelingen zo goed mogelijk op te vangen en te ondersteunen. Dergelijke initiatieven passen in de traditie van het noaberschap. Met dit initiatiefstatenvoorstel stemmen Provinciale Staten in met de oprichting van een Marktplaats om deze initiatieven te ondersteunen en te faciliteren. Daarbij werkt de provincie samen met gemeenten en maatschappelijke organisaties, zoals onderwijsinstellingen, kerken, vrijwilligers- en natuurorganisaties. Door bundeling van ideeën en initiatieven uit de Overijsselse samenleving kan de opvang en begeleiding van vluchtelingen praktisch, doelmatig en solidair worden opgepakt. Op deze manier wordt vanuit realisme en pragmatisme gewerkt aan het complexe vluchtelingenvraagstuk. GS wordt gevraagd in overleg met alle Overijsselse gemeenten en betrokken instellingen zo spoedig mogelijk uitvoering te geven aan dit plan.

Inleiding en probleemstelling

Vluchtelingen die vrezen voor vervolging om redenen van ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een sociale groep of politieke overtuiging, moeten een veilige opvang krijgen. De toestroom van vluchtelingen neemt toe, mede door de oorlog in Syrië. Ook in Overijssel wordt die veilige opvang geboden.

In Overijssel staan solidariteit en saamhorigheid van oudsher hoog in het vaandel. Dat blijkt ook uit de talrijke lokale initiatieven om de opvang van vluchtelingen te verzorgen en te ondersteunen. Initiatieven die spontaan en uit medemenselijkheid ontstaan, passend in de traditie van het noaberschap. Deze inzet en capaciteit is broodnodig, op allerlei vlakken, zoals crisis-/noodopvang, het (semi-)permanent huisvesten van vluchtelingen, maar ook begeleiding van vluchtelingen om het verblijf in Overijssel zo goed mogelijk te laten verlopen. Naast de spontane initiatieven is er een grote bereidheid onder inwoners en organisaties in Overijssel om een constructieve bijdrage te leveren aan de hulp en opvang van vluchtelingen.

Om het maximale rendement te behalen, is er behoefte aan het (1) inventariseren en bundelen van het aanbod aan initiatieven, (2) bij elkaar brengen van vraag en aanbod, (3) coördineren en spreiden van initiatieven binnen de provincie Overijssel. Zo worden kennis en

kunde onderling gedeeld. Het voorliggende initiatiefvoorstel beschrijft een aanpak die hierop aansluit.

Overwegingen

Het vluchtelingenvraagstuk is een complexe mondiale kwestie die vraagt om een gezamenlijke aanpak die fysieke en bestuurlijke grenzen overstijgt. Voor de opvang van vluchtelingen in Nederland zijn gemeenten primair aan zet. De provincie Overijssel levert daarbij een significante voorwaardenscheppende en ondersteunende bijdrage. Dat doet zij conform de formele taken en verantwoordelijkheden van het provinciebestuur (zowel het college van Gedeputeerde Staten (GS), als de Commissaris van de Koning (CdK) als Rijksorgaan).

De initiatiefnemers ondersteunen de inzet van college en CdK bij hun inzet ten behoeve van het complexe vluchtelingenvraagstuk. Daarbij hechten wij aan de volgende uitgangspunten:

- A) Het realiseren van optimaal lokaal draagvlak voor de huisvesting van vluchtelingen. Dat betekent dat moet worden gestreefd naar opvanglocaties die qua schaal en aard passend zijn voor de omgeving. Geef de direct betrokken bevolking een zwaarwegende stem in de locatiekeuze. Daarnaast moeten lokale ondernemers (organisaties) producten en diensten kunnen leveren ten behoeve van opvanglocaties en vluchtelingen.
- B) Het voorzien in huisvestingscapaciteit en het minimaliseren van verplaatsingen van vluchtelingen. Verantwoordelijke instellingen moeten een proactieve regierol nemen in het coördineren en tot stand brengen van opvanglocaties. Daarbij zouden onorthodoxe opvanglocaties zoals kleinschalig opvang in het buitengebied (leegstaande scholen of kerkgebouwen) moeten worden onderzocht. Ook moet de ruimte en flexibiliteit van wet- en regelgeving in het ruimtelijk en planologisch domein worden gezocht en benut. Een optimaal logistiek model voor de opvanglocaties in Overijssel kan voorkomen dat vluchtelingen doorlopend moeten worden verplaatst. En, niet in de laatste plaats, moet geïnventariseerd worden welke ondersteuning gemeenten nodig hebben; zoek met hen naar een passend aanbod.
- C) Het versnellen en faciliteren van de asielprocedures. In overleg met de betrokken instanties moet worden bekeken hoe de reguliere asielprocedure optimaal kan worden voorbereid en waar mogelijk versneld.

De initiatiefnemers onderkennen dat het goed opvangen van mensen een maatschappelijke opgave is die meer vergt dan invulling van uitsluitend formele verantwoordelijkheden. Kort gezegd betreft die maatschappelijke opgave *vluchtelingen als 'nieuwe noabers' welkom heten in Overijssel*. Wij zien een rol weggelegd voor de provincie waarbij het gaat om het

- (1) inventariseren en bundelen van het aanbod aan initiatieven,
- (2) bij elkaar brengen van vraag en aanbod en
- (3) coördineren en spreiden van initiatieven binnen de provincie Overijssel.

Deze drie activiteiten zijn de pijlers van de op te richten 'Marktplaats'.

Ad 1. Allereerst kunnen aanbieders op deze Marktplaats hun diensten en/of aanbod melden maar ook in overleg treden met andere aanbieders om waar mogelijk samen een beter aanbod te ontwikkelen. Gelijktijdig wordt het totale aanbod hier gebundeld en in kaart gebracht. In het bijgevoegde manifest "Nieuwe 'noabers' in Overijssel" (bijlage II) staat een (niet uitputtend) overzicht van de initiatieven die zijn aangedragen. Kortheidshalve drie voorbeelden:

Voorbeeld 1: Aan de slag in natuur en landschap

Vrijwilligers en vluchtelingen gaan samen aan de slag in het landschap. Zoals het onderhouden van houtwallen of het trekken van boompjes op de hei. Een initiatief van Landschap Overijssel samen met Vluchtelingenwerk Oost Nederland.

Voorbeeld 2: Lezen, luisteren en leren

De Nederlandse taal leren of als kind luisteren naar typisch Nederlandse sprookjes die worden voorgelezen. Een aanbod van Saxion Hogescholen, Deltion College, vrijwilligers van het Humanistisch Verbond en Rijnbrink als partner voor bibliotheken.

Voorbeeld 3: Ondernemend Overijssel helpt

De belangenvereniging van recreatieondernemers in Overijssel (RECRON) biedt samen met Natuurmonumenten en Natuur en Milieu een 'vakantieaanbod' voor kinderen en gezinnen met kinderen aan. Het op

adem komen en het beleven van de natuur in Overijssel staat daarbij centraal.

Ad 2. De tweede pijler betreft het bijeenbrengen van het aanbod en de vraag, met name bij gemeenten. Dat dient aan te sluiten bij de formele verantwoordelijkheden van het college van GS en CdK en het reguliere (kern)takenpakket van de provincie.

Ad 3. De derde pijler bestaat uit de coördinatie en spreiding van de initiatieven binnen de provincie, met als doel een gelijkmatige verdeling te bereiken.

Dit initiatiefvoorstel past uitstekend in het bestuursakkoord voor deze statenperiode "Overijssel werkt!". Maatschappelijke opgaven zijn daarbij leidend voor ons handelen. Het voorstel past bovendien bij een provincie die interactief werkt, dichtbij en bereikbaar is en initiatieven van inwoners en ondernemers de ruimte geeft. De *Marktplaats* kan naar de mening van de indieners worden beschouwd als een experiment voor een nieuwe vorm van samenwerking.

Tot slot, dit initiatiefvoorstel is een coproductie van de Overijsselse samenleving en de politiek en heeft alleen tot stand kunnen komen dankzij betrokkenheid en bijdragen van veel partijen zoals vrijwilligers(organisaties), politici en bestuurders, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties. De uitvoering van dit voorstel kan dan ook alleen slagen als samen wordt opgetrokken, met gemeenten, ondernemers en maatschappelijke organisaties als kerken, onderwijsinstellingen en vrijwilligers- en natuurorganisaties. Immers, door bundeling van kracht uit de Overijsselse samenleving kan de opvang en begeleiding van vluchtelingen praktisch, doelmatig en solidair worden opgepakt. Voor de concrete implementatie zijn meerdere varianten denkbaar, bijvoorbeeld een digitaal (virtueel) platform. De wijze van implementatie dient in overleg met de betrokken organisaties te worden gekozen en moet aansluiten bij wensen en behoeften.

Conclusie

GS wordt gevraagd in overleg met onder meer alle Overijsselse gemeenten en betrokken instellingen, vrijwilligers en ondernemers zo spoedig mogelijk uitvoering te geven aan dit plan en Provinciale Staten over de voortgang in het eerste kwartaal van 2016 te rapporteren.

Voorstel

Gelet op het voorgaande stellen wij u voor het besluit te nemen, als in concept in bijlage I verwoord.

Provinciale Staten van Overijssel,

voorzitter,

griffier,

Ontwerpbesluit nr. PS/2015/830

Provinciale Staten van Overijssel,

gelezen het voorstel van de fracties van PvdA, CU, D66, CDA, VVD, PvdD, 50plus, SGP, GL, en SP d.d. 11 november 2015

overwegende

1. dat noaberschap en saamhorigheid in Overijssel van oudsher hoog in het vaandel staan,
2. dat dit mede blijkt uit de talrijke initiatieven om vluchtelingen op te vangen en te ondersteunen en
3. dat een optimaal resultaat ontstaat wanneer dergelijke initiatieven binnen de provincie worden ondersteund en gefaciliteerd.

besluiten:

1. Kennis te nemen van het manifest 'Nieuwe Noabers in Overijssel' (bijlage II).
2. Tot het instellen en faciliteren van een *Marktplaats* dat:
 - a. het aanbod aan initiatieven inventariseert en bundelt,
 - b. vraag en aanbod bij elkaar brengt en
 - c. de initiatieven binnen de provincie Overijssel coördineert en spreidt
3. Dat uitvoering van dit besluit door de provincie moet plaatsvinden in nauwe samenwerking met gemeenten, ondernemers en maatschappelijke organisaties zoals kerken, scholen en universiteit, vrijwilligers- en natuurorganisaties.
4. GS te vragen zo spoedig mogelijk uitvoering te geven aan dit plan en PS over de voortgang in het eerste kwartaal 2016 te rapporteren.

Zwolle,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

griffier,